

Hänt i klubben

Nyhetsbrev för Stockholm City Rotaryklubb

December 2024

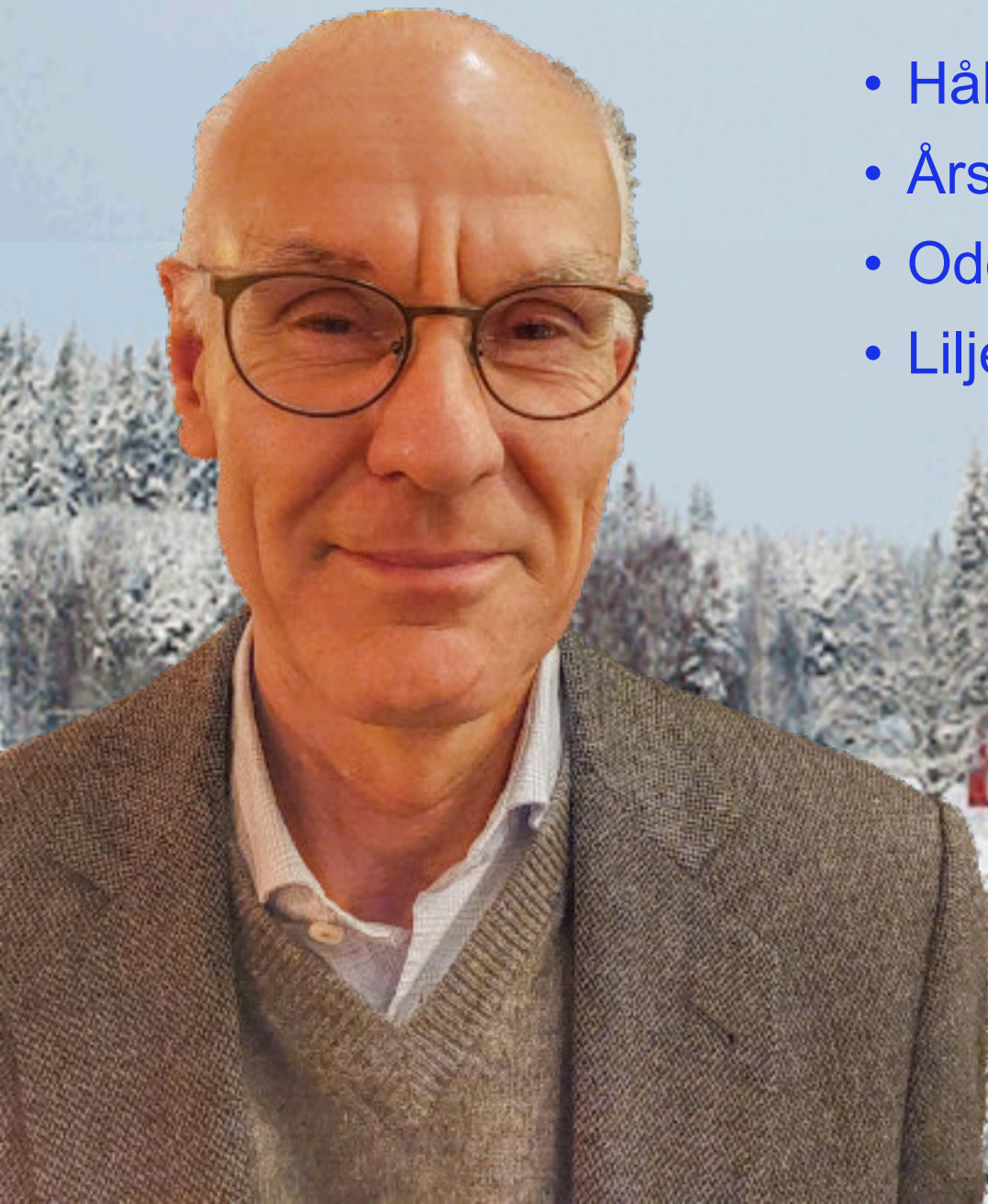
Redaktör: Margareta Redlund Laninge

Layout: Stefan Nilszén

INNEHÅLL

- Håkan Falck
- Årsmötet
- Odd Fellow
- Liljeholmens Ljus

Skog och papper är hans specialitet

Det var en dramatisk tid när Håkan Falck, klubbens nyinvalde medlem, skulle bygga upp ett försäljningskontor i Ryssland.

Assi Domän, där Håkan Falck var anställd, hade efter murens fall 1989 köpt ett skogsbruk och förädlingsfabriker i ryska staden Segezja och ville satsa på Asien. Men svåra förhandlingar med rysarna, mordhot, livvakter dygnet runt och hotfulla oligarker gjorde att Assi Domän beslöt att efter 1,5 år lämna Ryssland.

– Det var för riskfyllt att fortsätta. Vi hade två svenska teknikerteam på plats, som en dag fick uppmaningen att omedelbart lämna landet och köra till Finland i de skottsäkra jeeparna, berättar Håkan Falck.

Håkan Falck

- **Född** Luciadagen 1950 i Ludvika
- **Familj** Hustru Karin
- **Utbildning** Maskiningenjör, underofficer, civilekonom MBA
- **Bor** Lägenhet i Bromma
- **Intressen** Ekonomisk historia, industrihistoria, fotvandring, cykling och hundar
- **Egenskaper** Social, glad men envis.

Hans dröm som ung var att bli maskiningenjör. Därför gick han tekniskt gymnasium på maskinlinjen. Men ångrade sig och blev i stället civilekonom vid Uppsala Universitet.

I hela sitt yrkesliv har han varit verksam inom skogs- och pappersindustrin och för det mesta i Tysklands storstäder som Hamburg och Düsseldorf. Det började med att han efter sin examen och en tid som stipendiat på Svenska Exportrådets Handelssekretariatkontor i Stuttgart fick jobb som analytiker på Assi i Stockholm. Under tiden på Assi tog han en Master i ekonomi vid Uppsala Universitet.

– Det var jobbigt, minns han. Under två år jobbade jag halvtid, pluggade halvtid och hade ingen fritid.

Nästa jobb var som VD för skogsbolaget NCBs försäljningsbolag i Tyskland med ansvar även för Schweiz och Holland. Under denna tid slogs Assi och Domän samman till Assi Domän och köpte NCB.

– Så då hamnade jag åter hos Assi Domän på deras säljkontor i Hamburg.

Därefter blev det en kort sejour hos Klippans pappersbruk. Men en svensk advokat boende i Singapore köpte bolagets aktier och drev det till konkurs.

– Då kontaktade jag Holmen och fick erbjudande om att driva deras försälj-

ningskontor i Hamburg, och det gjorde jag fram till dess jag slutade arbeta och flyttade till Sverige.

Under sin tid i Tyskland försökte Håkan Falck bli medlem i Rotary. Men det blev nobben, varför vet han inte. Lättare blev det efter flytten till Sverige, när han och hustru Karin bosatte sig i en villa i Flen.

– Då gick jag med i Malmköpings RK.

Men oturligt nog lades klubben ner så jag blev medlem i Katrineholms RK i stället. I och med flytten till Stockholm sökte jag på nätet på olika klubbar och kontaktade Stockholm City där jag nu är aktiv medlem.

Håkan Falck är också aktiv i Stockholms nyföretagarcentrum, där han kan dela med sig av sina erfarenheter från näringslivet. Då mår han bra. Lika bra mår han när han får sitta på Kungliga biblioteket och läsa om industrialismen från 1850-talet och framåt. En annan favorit är att fotvandra i svenska fjällen, gärna i Jämtland, och minns med välbehag hur

han och en god vän besteg Kebnekajse.

– Jag gillar också att cykla. Men bollspel är jag hopplös i. Jag saknar bollsinn.

Under sin tid i Tyskland försökte Håkan Falck bli medlem i Rotary. Men det blev nobben, varför vet han inte

Håkan gillar att fotvandra i svenska fjällen, gärna i Jämtland

Årsmötet

JA till samarbete med Vasaborgen och Västra

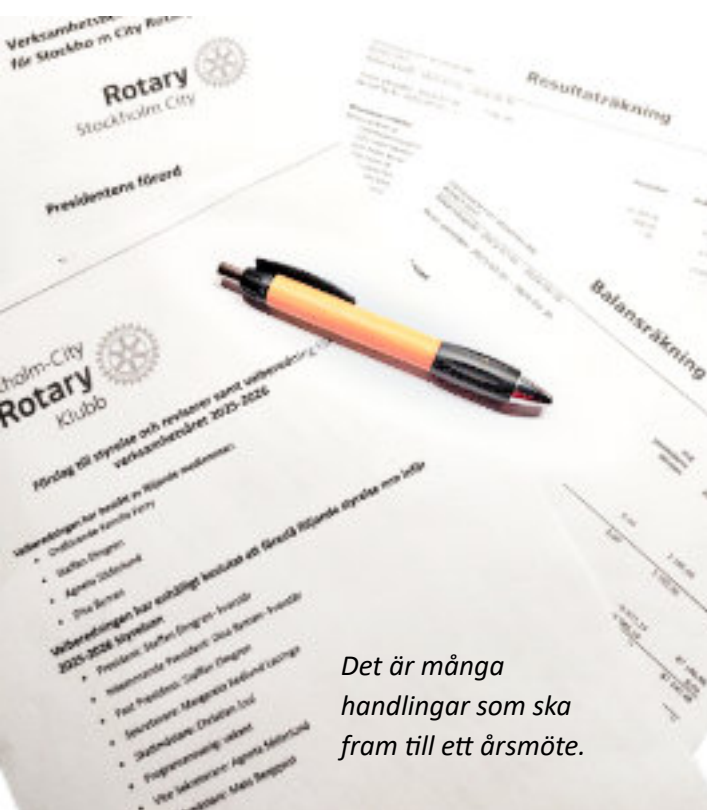
Handen upp för gemensam programverksamhet. Årsmötet var positivt till förändringen.

Det blev ett rungande bifall att testa rullande scheman för programmen tillsammans med Rotaryklubbarna Vasaborgen och Västra. Det skedde vid Stockholms City årsmöte som samlat 13 medlemmar samt fyra fullmakter. Därmed var stämman, enligt stadgarna, röstberättigad. Idén till en gemensam, rullande programverksamhet kommer från Vasaborgen och Västra. Staffan Elmgren, president, redogjorde vid årsmötet för kontakterna med de två klubbarna och att Stockholm Citys styrelse ansåg att idén är intressant och värd att testa.

För föredragshållarna blir det mycket positivt. I stället för att prata inför runt 15 personer kommer

åhörarskaran att minst fördubblas. Därmed blir det lättare att locka föredragshållare.

Vasaborgen och Västra inleder sitt samarbete redan i januari medan medlemmarna i Stockholm City röstade för att börja först i april. Det beror på att programkommittén (Annika Halldin, Anne-Marie Pålsson och Elsebeth Welander-Berggren) redan har bokat in ett flertal intressanta föredragshållare. För Stockholm City innebär förändringen att vi ansvarar för programmet var tredje tisdag, Västra var tredje onsdag (ev torsdag) och var tredje torsdag svarar Vasaborgen för programmet.

Det är många handlingar som ska fram till ett årsmöte.

Vid årsmötet valdes följande styrelse för verksamhetsåret 2025-2026

- **President:** Staffan Elmgren
- **Inkommande president:** Disa Byman
- **Past president:** Staffan Elmgren
- **Sekreterare:** Margareta Redlund Laninge
- **Vice Sekreterare:** Agneta Söderlund
- **Skattmästare:** Christian Juul
- **Programansvarig:** Vakant
- **Klubbmästare:** Mats Bergqvist
- **Revisorer:** Åke Jansson och Herman Essén
- **Valberedning:** Staffan Elmgren, Disa Byman, Wilhelm Osterman och Agneta Söderlund

Odd Fellow – ett adelspalats även för Rotarianer

Varje tisdag samlas vi i Lilla Matsalen, numera omdöpt till Guldsalen, för att äta gott och lyssna på intressanta föredrag. Hur många vet att vi befinner oss i ett adelspalats från 1600-talet och att Västra Trädgårdsgatan var den mest adelstata gatan i Stockholm fram till slutet av 1800-talet?

Odd Fellow-huset på Västra Trädgårdsgatan är ett riktigt adelspalats med anor från 1600-talet. Grunden är kvar sedan huset byggdes runt 1615 av Gustav II:s överhovstallmästare greve Svante Banér. Han behövde en övernattningsbostad eftersom han bodde på Djursholm och i arbetsvillkoren stod det att han måste vara i Stockholm från måndag lunch till torsdag lunch.

På den tiden var Stadsholmen, nuvarande Gamla stan, fullbyggd och Svante Banér fick därför bygga sitt hus på Stora Trädgårdsgatan i Norre Förestaden, som området då kallades. Det blev det första stenhuset på Norrmalm, byggdes i 1,5 plan och finns nämnt i Suecia Antiqua. Inom familjen kallades byggnaden för Djursholmshuset, andra sa Svante

Banérs palats. Hans son, Svante Svantesson Banér, byggde på en våning och därefter har huset ägts av ett antal kända adessläkter som Bielke, Piper och Brahe.

Magnus Brahe var den sista adelsfamiljen. Han planerade en stor påbyggnad och anlätade Fredrik Lilljekvist som arkitekt. När ritningarna och bygglovets var klara såldes huset 1898 till tobaksfabrikör Johan Bäckström, som genomförde ombyggnaden. Odd Fellows fastighetsbolag köpte huset av Bäckström 1922 och huset byggdes åter om och till för att passa Odd Fellows logeverksamhet.

Där idag reception, pelargång, bankettsal, salar för klubbmöten m.m. finns var före Odd Fellows övertagande bara en öppen innergård med stampat

I familjen Bäckströms matsal fanns en mathiss mellan kök och matsal, som finns kvar. Idag är rummet bibliotek och sammanträdesrum.

Stora logesalen på två trappor har plats för 200 personer.

jordgolv, stall, hästar (på Bäckströms tid var det bilar) och några enklare byggnader för tjänstefolket. Alla byggnader revs och ersattes med ett gårdshus i fyra plan och inredd vind som sammanbyggdes med gathuset. Arkitekter var Knut Nordenskiöld och Gustaf Adolf Falk.

En intressant detalj är att Bäckström lät installera en mathiss, som gick mellan köket på bottenplanet till matsalen två trappor upp, där familjen Bäckström intog sina måltider. Idag är matsalen sammanträdesrum. Men dessförinnan var rummet plats för Odd Fellows bibliotek med drygt 3 000 skönlitterära verk, som tyvärr är borta idag. Men mathissen är kvar! En annan detalj från Bäckströms tid är den vackra öppna spisen i Bäckströmska salongen en trappa upp. Den är gjord i älvdalsporfyr och när Gustav V såg spisen beställde han en likadan till Kungliga slottet.

Odd Fellows genomgripande renovering och tillbyggnad varade i tre år. Fasaden till gathuset putsades om och bytte färg från blått till djupt rosa, den

dekorerades med druvklasar, maskariner och reliefer och ett restaurangkök byggdes i källaren. När allt var klart 1926 invigdes lokalerna av kung Gustav V, som var Odd Fellows högste beskyddare.

– Ordenshuset är en ståtlig, magnifik byggnad som fyller sin funktion för Odd Fellows ordensverksamhet för drygt 3 000 ordensbröder och -systrar. Huset passar också för alla lunchande Rotarianer från ett flertal klubbar, berättar Gunnar Laninge, tidigare fastighetschef och VD för Stockholms Odd Fellow-hus. Han har ofta visningar av huset för olika grupper allt från pensionärs- och seniorföreningar till släktforskare, deckarföreningar, försvarsmakten och Odd Fellows från in- och utlandet.

Det ryktas om att det även finns ett spöke i huset. Det är stalldrängen Erik som går igen. Han arbetade för Svante

Bané och avled när han föll huvudstupa nerför den branta stentrappan till Valvet. Ibland har vi klubbmöten i Valvet och går nerför den branta trappan från 1600-talet. Kanske kan en och annan medlem då höra Eriks stön.

Källa: Historien om Stockholm Odd Fellow-hus Västra Trädgårdsgatan 11 A av Gunnar Laninge.

Den vackra öppna spisen i Bäckströmska salongen en trappa upp. Den är gjord i älvdalsporfyr och när Gustav V såg spisen beställde han en likadan till Kungliga slottet

LILJEHOLMENS LJUS

Min farfar och farfars far drev en lanthandel mellan åren 1891 och 1971 i Varola utanför Skövde. Som grabb hjälpte jag till i affären och stod bakom disken på lördagar.

Somliga varumärken finns kvar än idag, såsom Liljeholmens Ljus. En fantastisk reklamskylt i papp (1 m hög) är denna och den fanns i lanthandeln.

Min far tog sedan i 25 år emot besöksgrupper och berättade om den gamla lanthandeln. Numera är "Nilszéns lanthandel" donerad till och uppbyggd i Tidaholms museum för allmän beskådan.

*Stefan Nilszén
som gör layouten till Stockholm
Citys nyhetsbrev och hemsida*

God Jul

Stockholm City Rotaryklubb

Stiftad juni 2021

Adress

Odd Fellow-huset
Västra Trädgårdsgatan 11 A
111 53 Stockholm
Bankgiro 5051-8489
Swish 123 135 06 93

Hemsida: <https://stockholm-city.rotary2355.se/sv/>
e-post: stockholm-city@rotary.se

MÖTESDAGAR

Tisdagar kl 12.00.

På hemsidan finns alltid ett uppdaterat program med dag och ämne samt ett kort referat från föredragen.

Stockholm City bildades 2021 genom att klubbarna
Ladugårdslandet och Klara slogs samman.
Ladugårdslandet bildades 1964 och
Klara 1989.

